

KLASA IV

WYMAGANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

1. Zeszyt przedmiotowy i ćwiczenia należy prowadzić starannie.
2. Prace klasowe i sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich napisać z całą klasą, to powinien to uczynić w terminie 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły.
3. Uczeń, który z powyższej pracy otrzymał ocenę ndst musi ją poprawić w terminie do dwóch tygodni.
4. Poprawa pracy napisanej na ocenę dop jest dobrowolna. Do dziennika wpisywane są obydwie oceny.
5. Na koniec półrocz/roku nie przewiduje się sprawdzianu końcowego, zaliczającego ani też „zdawania” partii materiału w celu poprawy oceny końcowej. Ocena końcowa nie jest średnią arytmetyczną ocen częściowych.
6. Uczeń ma prawo 1 raz w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, ale musi to uczynić przed lekcją.
7. Uczniowie mają prawo być poinformowani o zadaniu klasowym lub sprawdzianie na tydzień przed jego terminem.
8. Sprawdziany 20-minutowe (kartkówki) mogą być niezapowiedziane, jeżeli obejmują materiał z ostatnich 5 lekcji.
9. Niezapowiedziane są tzw. ćwiczenia redakcyjne sprawdzające umiejętności samodzielnego redagowania wypowiedzi, ale wtedy uczeń może korzystać z materiałów pomocniczych (np.: zeszyt, ćwiczenia, podręcznik). Po ocenieniu ćwiczenia te uczeń przechowuje w kopercie lub wkleja do zeszytu.
10. Uczeń, który chorował, ma obowiązek nadrobić zaległości uzupełniając zeszyt i ćwiczenia. Zadania powinny być zrobione samodzielnie po ewentualnej konsultacji z nauczycielem, nie później jednak niż w 2 tygodnie od dnia powrotu do szkoły.
11. Zadania domowe należy oddawać w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Brak zadania odnotowywany jest w dzienniku (bz).
12. Brak zeszytu, ćwiczeń, zadań ma wpływ na ocenę z zachowania.
13. Praca na lekcjach i przygotowanie do nich są punktowane za pomocą znaków „+” i „-”. Uzyskanie 3 plusów = bdb, 3 minusów = ndst.
14. Błędy ortograficzne w zeszycie zaznaczone przez nauczyciela na marginesie należy poprawić, pisząc obok wyraz zgodnie z regułami ortograficznymi.
W zadaniach domowych nie powinno być błędów ortograficznych, dotyczy to również dyslektyków, gdyż wszyscy mają obowiązek sprawdzania pisowni w słowniku ortograficznym.

15. Przy ocenie prac literackich pod uwagę bierze się zgodność treści z tematem i wyczerpanie tematu, oryginalność, właściwą formę i kompozycję, poprawność języka, zasób słownictwa, poprawność ortograficzną i interpunkcyjną.

16. Dyktanda oceniane są następująco:

0 błędów I st. – cel 1 bł. I st. – bdb 2 bł. I st. – db 3 bł. I st. – dst 4-5
bł. I st. – dop od 6 bł I st. – ndst

błędy I stopnia: zła pisownia wyrazów z: ó, u, rz, ż, ch, h

błędy II stopnia: błędna pisownia: „nie” z czasownikiem, dużej i małej litery, głosek nosowych

2 błędy II stopnia = 1 bł. I stopnia

Dyslektycy mogą popełnić dwa razy więcej błędów.

17. Dyslektycy zobowiązani są co dwa tygodnie przedkładać nauczycielowi ćwiczenia ortograficzne, które mają samodzielnie wykonywać w domu pod opieką rodzica.

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

Ocena celująca:

Uczeń opanował pełny zakres wiadomości określanych programem nauczania.

● twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania ● proponuje rozwiązania oryginalne ● wypowiedzi ucznia ustne i pisemne są bezbłędne oraz cechują się dojrzałością myślenia ● uczeń nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości ● bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach szkolnych, międzyszkolnych, itp. ● podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach (np. udział w akademiach, inscenizacje, itp.) ● posiada rozszerzone umiejętności z zakresu kształcenia literackiego oraz nauki o języku przewidziane programem nauczania w danej klasie.

Ocena bardzo dobra:

● wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistyczno-językowym ortograficznym, merytorycznym i logicznym ● potrafi posługiwać się poznanymi formami wypowiedzi ● samodzielnie sporządza notatki z czytanych lektur ● bezbłędnie układa plan odtwórczy lektury ● bardzo

dobra znajomość przeczytanego tekstu pozwala na swobodne jego analizowanie, ocenę postępowania i poglądów bohaterów • analizuje utwór liryczny • włącza w wypowiedź utarte związki frazeologiczne, wyrażenia metaforyczne i inne środki stylistyczne, rozumie ich rolę w wypowiedzi • dostrzega wyrażenia i zwroty typowe wyłącznie dla języka mówionego • potrafi samodzielnie zbudować wypowiedź bogatą pod względem leksykalnym i gramatycznym (różnorodność słowotwórcza i składniowa stosowanych środków) • biegle posługuje się poznanymi słownikami • ze sprawdzianów z gramatyki otrzymuje zazwyczaj oceny bdb

Ocena dobra:

• wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowo-stylistyczne, logiczne i ortograficzne • potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów • podejmuje próby wypowiadania się w różnych formach • poprawnie sporządza plan ramowy i szczegółowy lektury • rozróżnia znaczenie podstawowe i przerośne wyrażen • próbuje budować własne wyrażenia o znaczeniu przerośnym • wskazuje środki leksykalne w utworze literackim, które nie wstępują w języku potocznym, podaje ich odpowiedniki znaczeniowe z języka potocznego • różnicuje wypowiedź w zależności od adresata • uzasadnia pisownię wyrazów objaśnionych na lekcji odwołując się do poznanych reguł, potrafi posługiwać się poznanymi słownikami • ze sprawdzianów z gramatyki otrzymuje zazwyczaj oceny db

Ocena dostateczna

• w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, precyzyjnego stosowania poznanego słownictwa i ortografii • w miarę samodzielnie wypowiada się w szkolnych formach pisemnych • ma świadomość popełnianych błędów i potrafi je poprawić z pomocą nauczyciela • dostrzega różnice między językiem potocznym a literackim • tworzy poprawne związki wyrazowe w zakresie czynnego zasobu słów • w utworze lirycznym wskazuje epitety, porównania, przerośnie • potrafi korzystać ze słowników • sprawdziany z gramatyki pisze zazwyczaj na ocenę dst.

Ocena dopuszczająca:

• technika cichego i głośnego czytania pozwala na zrozumienie tekstu • względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu przez ucznia analizowanego zagadnienia • błędy językowo-stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełniane w wypowiedziach nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie • opanowane

przez niego wiadomości pozwalają na wykonywanie zadań typowych • uczeń podejmuje działania zmierzające do pokonywania trudności

Ocena niedostateczna:

Otrzymuje uczeń, który nie opanował wiedzy i umiejętności objętych podstawą programową.

OCENA CELUJĄCA

Doskonale opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej.

Samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności.

Czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej.

Posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie.

Aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych.

Z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim. Tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym. Wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe. Odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów.

Współpracuje w zespole, podejmuje działania mające na celu sprawną realizację zadań. Wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi. Interpretuje głosowo utwory poetyckie. Uczestniczy w rozmowie na zadany temat wydziela jej części.

Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.

Dokonuje selekcji informacji.

Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje.

Zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz online).

Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego.

Posiada umiejętności z zakresu nauki o języku wyższe niż przewidywane w programie nauczania klasy IV.

OCENA BARDZO DOBRA

Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich.

Uczeń trafnie omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji.

Rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, opowiadanie oraz wskazuje jego cechy gatunkowe.

Zna i zawsze rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, wyrazy dźwiękonaśladowcze.

Sprawnie rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren, liczbę sylab w wersie.

Opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność.

Odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze.

Zawsze charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach.

Samodzielnie wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy.

Najczęściej potrafi określić tematykę oraz problematykę utworu.

Wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne.

Dokładnie nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst.

Sprawnie objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach.

Określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi.

Przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia.

Wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne.

Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach.

Trafnie wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera.

Sprawnie posługuje się i korzysta ze słowników.

2. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń określa temat i główną myśl tekstu.

Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie).

Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych.

Charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje charakterystyczne dla niego cechy.

Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych.

Samodzielnie wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka); wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego).

Rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmowa, sceniczna, radiowa) oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją.

Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.

Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny).

Świadomie i z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.

II. Kształcenie językowe

1. Gramatyka języka polskiego.

Uczeń sprawnie rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek) i określa ich funkcje w tekście.

Odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych.

Dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi, rozpoznaje bezokolicznik i bezosobowe formy czasownika, rozumie ich znaczenie w wypowiedzeniu oraz funkcje w tekście.

Sprawnie rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi.

Stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych.

Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie).

Określa funkcję wyrazów poza zdaniem, rozumie ich znaczenie i poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach.

Sprawnie rozpoznaje typy wypowiedzeń, uwzględniając cel wypowiedzi: wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące – rozumie ich funkcje i je stosuje.

Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: równoważnik zdania, zdanie pojedyncze, zdania złożone, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej.

Przekształca konstrukcje składniowe, np. równoważnik w zdanie, zdanie złożone w pojedyncze i odwrotnie.

2. Zróżnicowanie języka.

Uczeń wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego.

Najczęściej posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny.

Używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej.

Rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.

Dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi.

Rozróżnia synonimy, antonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach.

Zna i stosuje zasady spójności formalnej i semantycznej tekstu.

3. Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń samodzielnie identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi.

Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi.

Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała).

Doskonale rozumie pojęcie głoska, litera, sylaba.

Rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady.

4. Ortografia i interpunkcja.

Uczeń zawsze pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni.

Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku, wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka.

III. Tworzenie wypowiedzi

1. Elementy retoryki.

Uczeń zawsze uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens.

Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.

Dokonuje selekcji informacji. Zna zasady budowania akapitów.

2. Mówienie i pisanie.

Uczeń bardzo sprawnie tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia.

Doskonale wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz.

Sprawnie tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu.

Samodzielnie redaguje notatki. Bardzo chętnie opowiada o przeczytanym tekście. Tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji. Wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach.

IV. Samokształcenie.

Uczeń doskonali ciche i głośne czytanie.

Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji.

Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje.

Zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz online). Chętnie korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego. Rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji.

Z ciekawością poznaje życie kulturalne swojego regionu.

Rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi.

OCENA DOBRA

Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich.

Uczeń wyraźnie ukazuje elementy świata przedstawionego oraz wyszczególnia obrazy poetyckie w poezji.

Rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, opowiadanie oraz wskazuje jego cechy gatunkowe.

Wyraźnie rozpoznaje w tekście literackim zarówno epitet, jak i porównanie, wyrazy dźwiękonaśladowcze.
Bez problemu rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren, liczbę sylab w wersie.
Opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność.
Odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze.
Z powodzeniem charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach.
Nie ma problemu ze wskazaniem w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych i określeniem ich charakterystycznych cech.
Najczęściej potrafi określić tematykę oraz problematykę utworu.
Wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne.
Wyraźnie nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst.
Sprawnie objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach.
Określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi.
Umiejętnie przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia.
Wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne.
Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach.
Trafnie wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera.
Dobrze posługuje się i korzysta ze słowników.

2. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń bez problemu określa temat i główną myśl tekstu.
Wyraźnie dostrzega relacje między poszczególnymi częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie).
Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych.
Charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje charakterystyczne dla niego cechy.
Umiejętnie wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka).
Rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmowa, sceniczna, radiowa) oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją.
Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.
Świadomie i z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.

II. Kształcenie językowe

1. Gramatyka języka polskiego.

Uczeń sprawnie rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik i określa ich funkcje w tekście).
Potrafi odróżnić części mowy odmienne od nieodmiennych.
Dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi, rozpoznaje bezosobowe formy czasownika, rozumie ich znaczenie w wypowiedzeniu oraz funkcje w tekście.

Rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi.

Stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych.

Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie).

Wyraźnie rozpoznaje typy wypowiedzeń, uwzględniając cel wypowiedzi: wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące – rozumie ich funkcje i je stosuje. Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: równoważnik mowy, zdanie pojedyncze, zdania złożone, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej. Przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, równoważniki w zdania i odwrotnie.

2. Zróżnicowanie języka.

Uczeń wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego.

Najczęściej posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny.

Używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej.

Rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.

Rozróżnia synonimy, antonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach.

Zna zasady spójności formalnej i semantycznej tekstu oraz je stosuje.

3. Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń z łatwością identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi.

Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi.

Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała).

Dobrze rozumie pojęcie głoska, litera, sylaba.

Rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady.

4. Ortografia i interpunkcja.

Uczeń zawsze pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni.

Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka.

III. Tworzenie wypowiedzi

1. Elementy retoryki.

Uczeń stara się uczestniczyć w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens.

Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.

Dokonuje selekcji informacji. Zna zasady budowania akapitów.

2. Mówienie i pisanie.

Uczeń bez problemu tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia.

Precyzyjnie wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz.

Zrozumiale tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu.

Bez problemu redaguje notatki. Bardzo chętnie opowiada o przeczytanym tekście. Tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji. Wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach.

IV. Samokształcenie.

Uczeń doskonali ciche i głośne czytanie.

Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji.

Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje.

Zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz online).

Chętnie korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego.

Rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji.

Z ciekawością poznaje życie kulturalne swojego regionu.

Rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi.

OCENA DOSTATECZNA

Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich.

Uczeń zazwyczaj omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji.

Przeważnie rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, opowiadanie oraz wskazuje jego cechy gatunkowe.

Zna i raczej rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, wyrazy dźwiękonaśladowcze.

Zazwyczaj rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren, liczbę sylab w wersie.

Odróżnia dialog od monologu.

Wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych.

Prawie zawsze potrafi określić tematykę oraz problematykę utworu.

Na ogół potrafi przedstawić własne rozumienie utworu i je uzasadnia.

Z reguły wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach.

2. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń określa temat i główną myśl tekstu.

Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie).

Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych.

Zazwyczaj charakteryzuje komiks jako tekst kultury.

Z reguły odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.

Przeważnie z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.

Umie wyszukiwać informacje w słownikach.

II. Kształcenie językowe

1. Gramatyka języka polskiego.

Uczeń zazwyczaj rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik) i określa ich funkcje w tekście.

Przeważnie odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych.

Na ogół rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, czasownika i określa ich funkcje w wypowiedzi.

Raczej stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych.

Najczęściej rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: równoważnik zdania, zdanie pojedyncze, zdania złożone.

2. Zróżnicowanie języka.

Uczeń wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego.

Na ogół używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej.

Zazwyczaj rozróżnia synonimy, antonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach.

3. Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń zazwyczaj identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi.

Na ogół rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała).

Rozumie pojęcie głoska, litera, sylaba.

4. Ortografia i interpunkcja.

Uczeń zazwyczaj pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni.

Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka.

III. Tworzenie wypowiedzi

1. Elementy retoryki.

Uczeń przeważnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat.

Z reguły dokonuje selekcji informacji.

Zazwyczaj zna zasady budowania akapitów.

2. Mówienie i pisanie.

Uczeń zazwyczaj bez problemu tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia.

Z reguły chętnie opowiada o przeczytanym tekście.

Tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji. Przeważnie wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach.

IV. Samokształcenie.

Uczeń doskonali ciche i głośne czytanie.

Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji.

Zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line).

Czasami korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego.

Rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji.

Z ciekawością poznaje życie kulturalne swojego regionu.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich.

Uczeń z pomocą nauczyciela omawia elementy świata przedstawionego.

Ma ogromny problem z samodzielnym rozpoznaniem czytanego utworu jako baśni, legendy bajki i opowiadania.

Z pomocą nauczyciela odróżnia dialog od monologu, wyszukuje informacje w słownikach.

2. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń stara się określać temat i główną myśl tekstu.

Z pomocą dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie).

II. Kształcenie językowe

1. Gramatyka języka polskiego.

Uczeń z pomocą nauczyciela odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych.

Stara się stosować poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych.

2. Zróżnicowanie języka.

Uczeń z pomocą wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego.

Stara się rozróżniać synonimy, antonimy.

3. Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń podejmuje starania by zidentyfikować nadawcę i odbiorcę wypowiedzi.

Z pomocą rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała).

Rozumie pojęcie głoska, litera, sylaba.

4. Ortografia i interpunkcja.

Uczeń dokłada wszelkich działań, by poprawnie używać znaków

interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka.

III. Tworzenie wypowiedzi

1. Elementy retoryki.

Uczeń stara się uczestniczyć w rozmowie na zadany temat.

2. Mówienie i pisanie.

Uczeń z pomocą nauczyciela tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia.

IV. Samokształcenie.

Uczeń doskonali ciche i głośne czytanie.

Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji.

Z pomocą korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń nie opanował podstawowej wiedzy i umiejętności z zakresu podstawy programowej.

Nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności.

Nie wykonuje zadań i poleceń nauczyciela.

Zaniedbuje wykonywanie zadań domowych.

Nie opanował techniki głośnego i cichego czytania.

Nie odróżnia części mowy odmiennych i nieodmiennych.

Nie stosuje poprawnych form gramatycznych wyrazów odmiennych.

Nie dostrzega cech zróżnicowania języka.

W wypowiedziach pisemnych nie stosuje zasad ortograficznych i interpunkcyjnych.

Nie bierze udziału w rozmowach na dany temat.

Nie pozyskuje informacji.

Nie korzysta ze słowników.